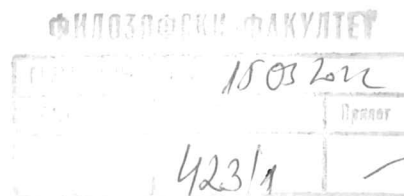

Izbornom veću
Filozofskog fakulteta
Univerziteta u Beogradu

Žalba na odluku Izbornog veća
br. 319/1-IV/2 od 25.02.2022. godine

Poštovani članovi Izbornog veća,

S obzirom na odluku Izbornog veća Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu broj 319/1-IV/2 od 25.02.2022. godine, koja mi je uručena 08.03.2022., a shodno članu 20. Pravilnika o načinu i postupku sticanja zvanja i zasnivanja radnog odnosa nastavnika Univerziteta u Beogradu ovim putem ulažem žalbu na navedenu odluku Izbornog veća.

Smatram da navedena odluka: (1) nije doneta na osnovu zakona i propisa koji regulišu kriterijume za izbor u nastavnička zvanja; (2) nije obrazložena na način propisan univerzitetskim propisima i Zakonom o opštem upravnom postupku (član 141., stav 4.) i (3) nije doneta na osnovu valjanih informacija jer postoji osnov za sumnju da je javna kampanja koju su protiv mene, tokom konkursa, vodili dr Filip Čukljević, kandidat Saša Popović, prof. dr Nebojša Grubor i prof. dr Milanko Govedarica direktno uticala na ishod glasanja..

- Osnovanost odluke i njeno obrazloženje

Dana 24.12.2021. godine Izorno veće donelo je Odluku broj 1653/1-V/15 kojom se objavljuje konkurs za izbor jednog asistenta za užu naučnu oblast opšta filozofija, težište istraživanja: antička filozofija, srednjovekovna filozofija, novovekovna filozofija, nemačka filozofija 18. i 19. veka i savremena filozofija 19, 20. i 21. veka. Istom Odlukom obrazovana je Komisija za pripremu referata koju čine: prof. dr Živan Lazović, prof. dr Drago Đurić i prof. dr Vladimir Cvetković. U skladu sa tim Filozofski fakultet je objavio tekst konkursa u oglasnom listu Nacionalne službe za zapošljavanje „Poslovi“ broj 967-968 dana 05.01.2022. Nakon uvida u konkursnu dokumentaciju komisija je u svom referatu broj 200/1 jednoglasno usvojila mišljenje prema kome od četiri kandidata koja su se prijavila predlaže mene za izbor u zvanje asistenta.

U svojoj oceni kandidata, Komisija se rukovala univerzitetskim propisima koji uređuju pitanje izbora nastavnika. Svoje mišljenje utemeljila je i obrazložila u izveštaju napisanom na 6 stranica, kao i u odgovoru na prigovor kandidata Saše Popovića, napisanom na 5 stranica.

Komisija je konstatovala da se moji naučni rezultati, u pogledu njihovog broja, kvaliteta i relevantnosti za konkursom predviđeno težište istraživanja, izdvajaju u odnosu na ostale kandidate. Pored univerzitetskih propisa, Komisija u svojoj oceni nije zanemarila nijedan od Statutom utvrđenih elemenata na osnovu kojih bi trebalo da se procenjuje izbor u zvanje asistenta.

Da je mišljenje Komisije bilo valjano utemeljeno pokazuje ne samo njen izveštaj, potpisan od strane svih članova, nego i obrazloženo mišljenje Odeljenja za filozofiju kojim se pozitivno ocenjuju taj izveštaj i predlog Komisije da budem izabran u zvanje asistenta, kao i odbacivanje primedbe kandidata Saše Popovića kao neosnovane. Ni u raspravi ni prilikom glasanja nisu izneti nikakvi supstancijalni razlozi kojima bi bio osporen izveštaj Komisije. Smatram da se na osnovu rezultata glasanja (95 ZA, 29 PROTIV i čak 98 UZDRŽANIH) ne može doneti valjano obrazložena odluka, budući da je broj „za“ glasova daleko veći nego broj „protiv“ glasova, dok najveći broj glasova čine „uzdržani“.

Ova odluka Izbornog veća nije valjano obrazložena, onako kako to propisuje član 19. Pravilnika o postupku sticanja nastavničkih zvanja Univerziteta u Beogradu. U tom članu se izričito nalaže: „Odluke izbornog veća iz člana 17. moraju biti obrazložene. Obrazloženje treba da sadrži razloge koji su bili odlučujući za donošenje takve odluke.“ Nijedan takav razlog se ne navodi u odluci Izbornog veća broj 319/1-IV/2. Ono što se u ovoj odluci naziva „obrazloženjem“ sadrži samo narativni opis procesa sprovođenja konkursa, a ne i razloge kojima bi doneta odluka bila potkrepljena.

Na ovu činjenicu ukazuje i Univerzitetski ombudsman u svom dopisu od 14.03.2022. u kome je dao svoje savetodavno mišljenje po ovom pitanju, a povodom molbe koju sam mu zvanično uputio. U svom dopisu Univerzitetski ombudsman je konstatovao sledeće:

- Odluka Izbornog veća kojom se ne utvrđuje predlog odluke Komisije za izradu referata da se Petar Nurkić izabere u zvanje zvanje asistenta za užu naučnu oblast Opšta filozofija; težišta istraživanja: antička filozofija, srednjovekovna filozofija, novovekovna filozofija, nemačka filozofija 18. i 19. veka i savremena filozofija 19, 20. i 21. veka, sadrži *nejasnu izreku*. Prema članu 84., stav 1., Zakona o visokom obrazovanju „Visokoškolska ustanova bira u zvanje asistenta, studenta doktorskih studija koji je svaki od prethodnih stepena studija završio sa prosečnom ocenom najmanje osam (8) i koji pokazuje smisao za nastavni rad.“ Dakle, Izorno veće ne utvrđuje predlog odluke već bira (ili ne bira) u zvanje asistenta. Odluka o utvrđivanju (ili neutvrđivanju) predloga odluke se donosi u postupku izbora u nastavnička zvanja, shodno Pravilniku o načinu i postupku sticanja zvanja i zasnivanja radnog odnosa nastavnika Univerziteta u Beogradu. S obzirom da Fakultet nema opšti akt kojim reguliše postupak izvora u zvanje saradnika, Pravilnik se može shodno primenjivati, ali u ovom slučaju *primena je nepravilna*, jer je Izorno veće organ koji bira u zvanje. Zbog navedenog, *izreka odluke je nejasna*.

- „Odredba člana 19., stav 1., Pravilnika o načinu i postupku sticanja zvanja i zasnivanja radnog odnosa nastavnika Univerziteta u Beogradu *izričito predviđa*: „Odluke izbornog veća iz člana 17. moraju biti obrazložene. Obrazloženje treba da sadrži

razloge koji su bili odlučujući za donošenje takve odluke“. Član 141., stav 4., Zakona o opštem upravnom postupku sadrži imperativne odredbe o obrazloženju kao sastavnom delu upravnog akta: „Obrazloženje mora da bude razumljivo i da sadrži kratko izlaganje zahteva stranke, činjenično stanje i dokaze na osnovu kojih je ono utvrđeno, razloge koji su bili odlučujući kod ocene svakog dokaza, propise i razloge koji, s obzirom na utvrđeno činjenično stanje, upućuju na odluku iz dispozitiva i razloge zašto nije uvažen neki zahtev ili predlog. Obrazloženje sadrži i razloge zbog kojih je organ odstupio od rešenja koja je ranije donosio u istim ili sličnim upravnim stvarima. Ako je odlučeno po slobodnoj oceni, obrazloženje sadrži i propis koji organ ovlašćuje na to, razloge kojima se rukovodio pri odlučivanju i u kojim granicama i s kojim ciljem je primenio ovlašćenje da odlučuje po slobodnoj oceni. Ako žalba ne odlaže izvršenje rešenja, obrazloženje sadrži i pozivanje na zakon koji to predviđa“.

Dakle, zakonske odredbe i univerzitetska regulativa *izričito zahtevaju da odluka izbornog veća bude obrazložena*, ali i jasno određuju obavezne elemente obrazloženja. Odluka se smatra obrazloženom ukoliko sadrži razloge koji su rukovodili organ prilikom njenog donošenja, uz opis činjeničnog stanja i *dokaze* na kojima počiva. U ovom slučaju, s obzirom da se shodno primenjuju odredbe Pravilnika i član ZUP-a, očigledno je da obrazloženje Odluke treba da sadrži sve pomenute elemente. Kada se Izorno veće ne složi sa predlogom koji je iznet u izveštaju Komisije, ono je u obrazloženju *dužno da navede koje uslove za izbor u zvanje kandidat nije ispunio*, odnosno zašto smatra da nije predložen najbolji kandidat na konkursu (ili na osnovu čega sumnja, odnosno nije ubeđeno da je predložen najbolji kandidat). Izorno veće ima pravo da ne usvoji predlog Komisije za izradu referata, ali je *dužno da svoju odluku obrazloži*, odnosno iznese razloge koji su ga (kao celinu, to jest kolektivni organ) naveli da ne prihvati izveštaj.

Mišljenje ombudsmana nedvosmisleno ukazuje da u obrazloženju odluke Izbornog veća nisu jasno i iscrpno predstavljeni argumenti koji su opredelili Veće da donese odluku, odnosno da ne prihvati predlog Komisije. Dakle, ombudsman smatra da obrazloženje nije dovoljno jasno i potpuno.

- Kriterijumi za izbor u zvanje

U svom referatu Komisija je uzela u obzir *jedine* relevantne kriterijume za izbor u zvanje asistenta, definisane u skladu sa članom 75. Zakona o visokom obrazovanju, članom 135. Statuta Univerziteta u Beogradu, članom 121. Statuta Filozofskog fakulteta, kao i fakultetskim i univerzitetskim Pravilnicima koji bliže određuju uslove za izbor u zvanje nastavnika.

Kao što je već navedeno, Komisija je sve relevantne elemente vrednovala u slučaju sva četiri kandidata i dala prednost meni, uz napomenu da su svi prijavljeni kandidati odlični. Prednost koju mi Komisija pripisuje je utemeljena na godištima i dužini studiranja, nastavnim aktivnostima, kao i naučnoj aktivnosti i postignutim rezultatima naučno-istraživačkog rada, odnosno broju naučnih radova, njihovom kvalitetu, relevantnosti za težište istraživanja i učešću na naučnim skupovima.

Osim onih kriterijuma koji su predviđeni Zakonom o visokom obrazovanju kao i univerzitetskim i fakultetskim propisima, nikakvi drugi kriterijumi ne mogu biti uzeti u

razmatranje prilikom vrednovanja kandidata za izbor u asistentsko ili nastavničko zvanje. Ovo propisuje i član 13., stav 3. Kodeksa profesionalne etike Univerziteta u Beogradu u kome se navodi da su „stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge, kao i osposobljenost i rezultati u obavljanju određene vrste delatnosti, poslova i zadataka, jedini relevantni kriterijumi vrednovanja i napredovanja članova akademske zajednice“. S obzirom na to da rezultati glasanja pokazuju da je broj „za“ glasova daleko veći od broja „protiv“ glasova, dok najveći broj glasova sačinjavaju „uzdržani“, stiče se utisak da su se mnogi članovi Veća rukovodili nekim drugim „kriterijumima“ koji su bili nametnuti pomenutom javnom kampanjom vođenom protiv mene tokom čitavog konkursnog postupka.

- Javna kampanja dr Filipa Čukljevića, kandidata Saše Popovića, prof. dr Nebojše Grubora i prof. dr Milanka Govedarice

Jedno od osnovnih etičkih načela koje je obavezujuće za sve članove univerzitetske zajednice jeste načelo *jednakosti i nediskriminisanosti* (Kodeks profesionalne etike, član 10). U tom smislu, „diskriminacija označava svako neopravdano pravljenje razlike ili neravnopravno postupanje, na otvoren ili prikriven način, po bilo kom osnovu“ (član 13, stav 2).

Član 34 Kodeksa posebno kaže da je svaki oblik diskriminacije nedozvoljen „u postupku vrednovanja uslova profesionalnog napredovanja“, te da „svi članovi univerzitetske zajednice imaju jednake uslove za napredovanje na osnovu procene ispunjenosti profesionalnih obaveza“ (član 34, stavovi 2 i 3).

Siguran sam da Izorno veće nije prilikom izjašnjavanja bilo detaljno upoznato sa koordinisanom akcijom i javnom kampanjom koju su, tokom konkursa, protiv mene vodili dr Filip Čukljević, kandidat Saša Popović, prof. dr Nebojša Grubor i prof. dr Milanko Govedarica. U toku konkursa nisam želeo da pribegavam slanju cirkularnih mejlova i javnim istupanjima jer sam želeo da poštujem integritet Izbornog veća i Etičke komisije Filozofskog fakulteta.

Nekoliko dana po konkurisanju, obavešten sam da je dr Filip Čukljević, naučni saradnik Instituta za filozofiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Etičkoj komisiji Filozofskog fakulteta podneo prijavu u kojoj tvrdi da smo, prof. dr Ljiljana Radenović i ja, plagirali članak koji smo zajedno objavili u zborniku „Etika i istina u vreme krize“. Pošto sam o tome obavešten, obratio sam se Univerzitetskom ombudsmanu za savetodavno mišljenje i od njega 08.02.2022. dobio odgovor kojim mi je potvrđeno da puko podnošenje zahteva za utvrđivanje povrede Kodeksa profesionalne etike, kao ni pokretanje postupka pred nadležnim telom, ne može proizvesti pravne posledice po eventualni izbor u zvanje. Pored prvog savetodavnog mišljenja, u dopisu od 14.03.2022. Ombudsman ponovo naglašava da podnošenje zahteva i pokretanje postupka za povredu Kodeksa profesionalne etike ne dovodi do obustave ili prekidanja konkursne procedure niti predstavlja smetnju za sticanje zvanja i zasnivanje radnog odnosa. S obzirom da su sa tim stavom Univerzitetskog ombudsmana članovi Izbornog veća bili upoznati, pokretanje jednog ili više postupaka za utvrđivanje povrede Kodeksa profesionalne etike *nikako ne može da bude razlog za donošenje odluke da se predloženi kandidat ne izabere*.

Neposredno po stavljanju na uvid javnosti izveštaja u kojem sam predložen za izbor, dr Filip Čukljević je protiv mene podneo još jedan Zahtev za utvrđivanje neakademskog ponašanja. Jedan od kandidata, Saša Popović, u svojoj primedbi na referat komisije kao glavni argument protiv mog izbora prilaže upravo ta dva Čukljevićeva zahteva. Primerci zahteva koje je doktorand Popović priložio nemaju delovodni pečat niti su zvaničnim putem dobijene od Etičke komisije. Posebno pada u oči da je druga prijava za plagijat usledila neposredno po objavljivanju izveštaja komisije iz kojeg su dr Filip Čukljević i kandidat Saša Popović mogli da vide da prvi rad za čije se plagiranje optužujem nisam ni priložio u konkursnoj dokumentaciji zato što se ne tiče težišta istraživanja za koje je konkurs raspisan. Zbog toga je dr Čukljević po svoj prilici i podneo novu optužbu za plagijat za rad koji se nalazio u konkursnoj dokumentaciji ("Hjumovo i Kantovo shvatanje epistemičke normativnosti"), tek kada je uvideo da se prva prijava odnosi na rad koji u prijavi na Konkurs nisam ni podneo. Pošto mu ni to nije izgledalo dovoljno, on ubrzo podnosi protiv mene i treći Zahtev za utvrđivanje povrede čak sedam (!) članova Kodeksa profesionalne etike Univerziteta u Beogradu.

U periodu trajanja diskusije, od 23.02. do 24.02.2022, na vanrednoj elektronskoj sednici Odeljenja za filozofiju prof. dr Nebojša Grubor i prof. dr Milanko Govedarica zahtevaju od Komisije za pisanje referata da se jasno i eksplicitno izjasni i oceni da su dve prijave protiv mene, koje je kandidat Saša Popović priložio u svojoj primedbi, osnovane i da potvrdi da sam zaista počinio plagiranje. Pored toga, prof. dr Nebojša Grubor i prof. dr Milanko Govedarica od pisaca referata zahtevaju ne samo ostavke na članstvo u komisiji, nego i na ostale funkcije koje trenutno imaju na Filozofskom fakultetu (šefova seminara, predstavnika u kadrovskoj komisiji Filozofskog fakulteta). Ovakvim neosnovanim zahtevima oni su očigledno pokušali da izvrše pritisak na članove Komisije za pisanje izveštaja da se odreknu svog predloga i da na sebe preuzmu nadležnosti Etičke komisije, što bi bilo ne samo neetično nego i protivpravno.

Kandidat Saša Popović je u svojoj žalbi na referat Komisije, kao i u mejlovima poslatim Nastavno-naučnom veću Filozofskog fakulteta, insistirao na tome da bi moj izbor u zvanje asistenta značio kršenje Kodeksa profesionalne etike Univerziteta u Beogradu, upozoravajući članove Odeljenja za filozofiju i Izbornog veća da bi mogli da snose pravne posledice. Isto upozorenje upućuje prof. dr Nebojša Grubor i pritom donosi sud o osnovanosti tek pokrenutih postupaka pre njihovog okončanja i odluke nadležnog tela (Etičke komisije), prikazujući prigovore kandidata Popovića kao "dokaze" i insinuirajući da moji pomenuti radovi zaista jesu plagijat.

Posle glasanja na Odeljenju za filozofiju i odluke da referat komisije bude prosleđen Izbornom veću na glasanje, usledila je još jedna diskusija, od 24.02. do 25.02.2022. U diskusiji prof. dr Nebojša Grubor još eksplicitnije insistira da Izorno veće ne usvoji predlog komisije za sastavljanje referata i predlog Odeljenja za filozofiju da budem izabran u zvanje asistenta, ukazujući na navodne pravne posledice i na to da bi Izorno veće u slučaju da potvrdi moj izbor učestvovalo u kršenju Kodeksa profesionalne etike. Takođe, prof. dr Nebojša Grubor iznosi mišljenje prema kojem je Etička komisija nepotrebno telo i da Komisija za sastavljanje referata mora da se izjasni o dva započeta postupka. Prof. Grubor u diskusiji najpre ignoriše, zatim pogrešno interpretira, a na kraju iskazuje nepoštovanje prema savetodavnom mišljenju

Univerzitetskog ombudsmana. Savetodavno mišljenje Univerzitetskog ombudsmana je u toku diskusije, kako na Odeljenju za Filozofiju, tako i pred Izbornim većem, bilo priloženo da bi članovi Izbornog veća stekli uvid u organizovan pokušaj ugrožavanja mojih prava. Serijsko podnošenje prijava protiv mene koje koincidira sa tokom konkursa i diskriminišuća javna kampanja imale su za cilj da me pred Izbornim većem Filozofskog fakulteta unapred proglase krivim za navodno plagiranje, iako bi u regularnoj proceduri sud o tome trebalo da donese Etička komisija.

Usled nedostatka relevantnih informacija, zloupotrebe diskusije, neovlašćenih cirkularnih mejlova, protivpravno pribavljenih i priloženih prijava protiv mene, zloupotrebe institucije prijave Etičkoj komisiji i pritisaka na komisiju za pisanje referata, stvorena je javna slika o meni kao o plagijatoru. Siguran sam da uprkos čitavoj toj kampanji veliki broj članova Izbornog veća nije imao nikakvu zlu nameru jer je Veće bilo izloženo kampanji, ali je ishod glasanja bila neobrazložena i neutemeljena odluka kojom mi je uskraćeno pravo da budem biran u zvanje asistenta.

- Molba Izbornom veću

Imajući sve to u vidu, ovim putem apelujem na uvažene članove Izbornog veća da, u skladu sa Zakonom o opštem upravnom postupku (član 141, stav 4) i fakultetskim propisima, Kodeksom profesionalne etike i pravilnicima o postupku sticanja zvanja Univerziteta u Beogradu, preinače svoju prvobitnu odluku i omoguće ponavljanje glasanja. Pravni osnov za preinačenje odluke i ponavljanje glasanja predstavlja Statut Filozofskog fakulteta (član 141, stav 3), kao i Pravilnik o zasnivanju radnih odnosa i sticanju zvanja Univerziteta (član 20, stav 3).

Molim Izorno veće da ponovo razmotri odluku broj 319/1-IV/2 od 25.02.2022., kojom se odbacuje predlog komisije iznet u referatu broj 200/1 od 03.02.2022., jer nije zasnovana na argumentima ili dokazima koji bi osporili stručno mišljenje komisije, te da stoga nije ni valjano obrazložena, na način predviđen univerzitetskim propisima i Zakon o opštem upravnom postupku. Ovu činjenicu utvrdio je i Univerzitetski ombudsman u svom dopisu 14.03.2022. Međutim, da ne bih podlegao korišćenju istih manira kao pomenuta četvorka koja je protiv mene vodila perfidnu kampanju, izložiću činjenične okolnosti i dopustiti uvaženim članovima Izbornog veća da sami izvedu zaključke.

Na kraju, želim da uputim izvinjenje uvaženim članovima Izbornog veća što su, usled nedostatka relevantnih informacija, bili uvučeni u javnu kampanju koju su pomenute kolege vodile protiv mene. S obzirom na okolnosti koje su me zadesile, stigmatizaciju, sramoćenje i zastrašivanje, ozbiljno sam razmišljao da raskinem ugovor o saradničkom angažmanu i da sačuvam fizičko i psihičko zdravlje tako što ću promeniti hostilno radno okruženje u kojem se ne osećam sigurno i u kojem ne mogu da ostvarim svoja osnovna prava. Odlučio sam ipak da uložim žalbu, kao i da preduzmem sve pravno raspoložive mehanizme kojima bih se zaštitio. Progon kojem sam bio izložen mogao bi da postane nepoželjan presedan na Filozofskom fakultetu. Svaki kandidat koji nije po volji zlonamernika mogao bi da bude izložen sličnom progonu protiv kojeg je gotovo nemoguće boriti se. Uopšte nije teško podneti neosnovane prijave

Etičkoj komisiji i nakon toga prokazati optuženog kao plagijatora, naročito kada ovaj nije u mogućnosti da učestvuje u diskusiji i demantuje neistine. „Pretpostavka nevinosti“ bi tako, kao u mom slučaju, stalno bila izokrenuta u „pretpostavku krivice“.

Prilozi:

Savetodavno mišljenje Univerzitetskog ombudsmana od 08.02.2022.

Savetodavno mišljenje Univerzitetskog ombudsmana od 14.03.2022.

S poštovanjem,

Petar Nurkić

Istraživač-saradnik, Institut za filozofiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu

U Beogradu, 15.03.2022.

Handwritten signature of Petar Nurkić in cursive script.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Адреса: Студентски трг 1, 11000 Београд, Република Србија
Тел.: 011 3207400; Факс: 011 2638818; E-mail: officebu@rect.bg.ac.rs

Београд, 14. март 2022. године
Бр:

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

Поводом захтева члана академске заједнице, Петра Нуркића („подносилац захтева“), истраживача-сарадника Института за филозофију Филозофског факултета („Факултет“), упућеног преко званичне адресе електронске поште Универзитетског омбудсмана, сходно члану 9 став 3 Правилника о универзитетском омбудсману, доносим

САВЕТОДАВНО МИШЉЕЊЕ

Дана 8. марта 2022. године, подносилац захтева ми се обратио са молбом за давање саветодавног мишљења поводом питања у вези одлуке Изборног већа Филозофског факултета којом се не утврђује предлог за избор једног сарадника у звање асистента за ужу научну област Општа филозофија; тежишта истраживања: античка филозофија, средњовековна филозофија, нововековна филозофија, немачка филозофија 18. и 19. века и савремена филозофија 19, 20. и 21. века. Одлука је донета на електронској седници одржаној 25. 02. 2022. године и заведена је под ознаком ВЛК 05/4-02 бр. 319/1-IV/2.

Господин Нуркић је поставио следећа питања:

- 1. Да ли се одлука Изборног већа Филозофског факултета Универзитета у Београду поводом конкурса за избор у звање асистента за ужу научну област Општа филозофија; тежишта истраживања: античка филозофија, средњовековна филозофија, нововековна филозофија, немачка филозофија 18. и 19. века и савремена филозофија 19, 20. и 21. века може сматрати образложеном у складу са чланом 19. Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду којим се предвиђа да „одлуке изборног већа члана 17. морају бити образложене“, те да „образложење треба да садржи разлоге који су били одлучујући за доношење такве одлуке?*
- 2. Да ли разлог за поновно гласање може бити и јавна кампања коју су поводом мог избора, оптужујући ме јавно на седници Изборног већа за плагијат без икаквог налаза Етичке комисије, координирано водили проф. др Небојша Грубор, проф. др Миланко Говедарица, др Филип Чукљевић и противкандидат на конкурс Саша Поповић?*
- 3. Која је правна заштита од злоупотребе надлежних тела факултета подношењем пријаве Етичкој комисији непосредно пред одлучивање Изборног већа?*

Уз наведена питања, подносилац захтева је доставио: копију одлуке Изборног већа ВЛК 05/4-02 бр. 319/1-IV/2 од 25. 02. 2022. године („Одлука Изборног већа“

и „Одлука“); копију Извештаја Комисије за израду реферата о пријављеним кандидатима („Извештај Комисије“) и копије: Приговора кандидата Саше Поповића на извештај Комисије, Одговора Комисије за писање реферата о пријављеним кандидатима на приговор кандидата Саше Поповића, Мишљење Одељења за филозофију поводом извештаја Комисије и Извода из дискусије на Изборном већу.

Након анализе релевантних прописа, досадашње праксе Универзитетског омбудсмана, постављених питања и поднете документације, закључујем:

1. Одлука Изборног већа којом се не утврђује предлог одлуке Комисије за израду реферата да се Петар Нуркић изабере у звање асистента за ужу научну област Општа филозофија; тежишта истраживања: античка филозофија, средњовековна филозофија, нововековна филозофија, немачка филозофија 18. и 19. века и савремена филозофија 19. 20. и 21. века, **садржи нејасну изреку**. Према члану 84 став 1 Закона о високом образовању (Сл. гласник РС бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 73/18, 67/19, 6/20 - др. закон, 6/20 - др. закон, 11/21 - др. пропис, 67/21 - др. закон, 67/21): „Високошколска установа **бира у звање асистента**, студента докторских студија који је сваки од претходних степена студија завршио са просечном оценом најмање осам (8) и који показује смисао за наставни рад.“ Дакле, Изборно веће не утврђује предлог одлуке већ бира (или не бира) у звање асистента. Одлука о утврђивању (или неутврђивању) предлога одлуке се доноси у поступку избора у наставничка звања, сходно Правилнику о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду (Гласник Универзитета у Београду, бр. 200/17, 210/19, у даљем тексту: Правилник). С обзиром да Факултет нема општи акт којим регулише поступак избора у звање сарадника, Правилник се може сходно примењивати, али у овом случају примена је неправилна, јер је Изборно веће орган који бира у звање. Због наведеног, изрека одлуке је нејасна.

2. Поводом питања о адекватности образложења Одлуке Изборног већа, наводим део Саветодавног мишљења Универзитетског омбудсмана број 61214-4529/1-21 од 5. 11. 2021. године: „Одредба члана 19 став 1 Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду (Гласник Универзитета у Београду, бр. 200/17, 210/19, у даљем тексту: Правилник) изричито предвиђа: „Одлуке изборног већа из члана 17. морају бити образложене. Образложење треба да садржи разлоге који су били одлучујући за доношење такве одлуке“. Члан 141 став 4 Закона о општем управном поступку (Сл. гласник РС, бр. 18/16, 95/18) садржи императивне одредбе о образложењу као саставном делу управног акта: „Образложење мора да буде разумљиво и да садржи кратко излагање захтева странке, чињенично стање и доказе на основу којих је оно утврђено, разлоге који су били одлучујући код оцено сваког доказа, прописе и разлоге који, с обзиром на утврђено чињенично стање, упућују на одлуку из диспозитива и разлоге зашто није уважен неки захтев или предлог. Образложење садржи и разлоге због којих је орган одступио од решења која је раније доносио у истим или сличним управним стварима. Ако је одлучено по слободној оцени, образложење садржи и пропис који орган овлашћује на то, разлоге којима се руководио при одлучивању и у којим границама и с којим циљем је применио овлашћење да одлучује по слободној оцени. Ако жалба не одлаже извршење решења, образложење садржи и позивање на закон који то предвиђа“.

Дакле, законске одредбе и универзитетска регулатива изричито захтевају да одлука изборног већа буде образложена, али и јасно одређују обавезне елементе образложења. Одлука се сматра образложеном уколико садржи разлоге који су руководили орган приликом њеног доношења.“ У овом случају, с обзиром да се сходно примењују одредбе Правилника и, на основу закона, ЗУП-а, јасно је да образложење Одлуке треба да садржи све поменуте елементе. Када се Изборно

веће не сложи са предлогом који је изнет у Извештају Комисије, у образложењу је дужно да наведе које услове за избор у звање кандидат није испунио, односно зашто сматра да није предложен најбољи кандидат на конкурс (или на основу чега сумња, односно није убеђено да је предложен најбољи кандидат). Изборно веће има право да не усвоји предлог Комисије за израду реферата, али је дужно да своју одлуку образложи, односно изнесе разлоге који су га (као целину, то јест колективни орган) навели да не прихвати Извештај.

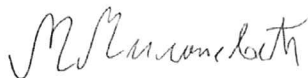
У образложењу Одлуке је описан досадашњи ток поступка, наведено је да је гласању претходила дискусија и приказани су резултати гласања. Међутим, нису јасно представљени аргументи који су определили Изборно веће да донесе одлуку, односно да се не сложи са ставом Комисије. Имајући то у виду, не сматрам да је образложење довољно јасно и потпуно.

3. Универзитетски омбудсман није надлежан да утврђује које су побуде утицале на чланове Изборног већа да гласају на одређени начин или се уздрже од гласања, односно да ли је јавно изношење извесних ставова и квалификација утицало на резултат гласања. Уз то, наглашавам да подношење захтева и покретање поступка за повреду Кодекса професионалне етике не доводи до обуставе или прекидања поступка нити представља сметњу за стицање звања и заснивање радног односа, о чему је већ издато Саветодавно мишљење Универзитетског омбудсмана, са којим су чланови Изборног већа били упознати. То значи и да покретање једног или више поступака за утврђивање повреде Кодекса професионалне етике, само по себи, не може да буде разлог за доношење одлуке о неизбору кандидата.

4. Уколико подносилац захтева сматра да су наведени чланови академске заједнице злоупотребили надлежна тела, односно да су учинили повреду Кодекса професионалне етике, он може да поднесе пријаву Етичкој комисији, сходно Правилнику о поступку утврђивања етичке одговорности на Универзитету у Београду (Гласник Универзитета у Београду, бр. 229). Правну заштиту омогућава и члан 5 став 11 Правилника о утврђивању неакадемског понашања у изради писаних радова (Гласник Универзитета у Београду бр. 193/16, 196/16, 197/17, 199/17, 203/18, 206/18, 212/19, 214/20 и 229/21) који прописује: „По окончању поступка, ако оцени да пријава садржи елементе лажне пријаве, етичка комисија може да покрене поступак утврђивања одговорности за лажну пријаву или клевету.“ За утврђивање евентуалног постојања повреда су, дакле, надлежна етичка тела, али не и Универзитетски омбудсман.

УНИВЕРЗИТЕТСКИ ОМБУДСМАН

проф. др Младен Милошевић

-Именованом,
-Декану.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Адреса: Студентски трг 1, 11000 Београд, Република Србија
Тел.: 011 3207400; Факс: 011 2638818; E-mail: kabinet@rect.bg.ac.rs

Београд, 8. фебруар 2022. године
Бр: 61214-484/1-22

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

Поводом захтева члана академске заједнице, Петра Нуркића („подносилац захтева“), истраживача-сарадника Института за филозофију Филозофског факултета („Факултет“), упућеног преко званичне адресе електронске поште Универзитетског омбудсмана, сходно члану 9 став 3 Правилника о универзитетском омбудсману, доносим

САВЕТОДАВНО МИШЉЕЊЕ

Дана 3. фебруара 2022. године, подносилац захтева ми се обратио поводом правног питања које је искрело током спровођења поступка избора у звање на Факултету. Господин Нуркић истиче следеће: „Почетком јануара 2022. године пријавио сам се на конкурс расписан у часопису „Послови“ за радно место асистента за ужу научну област Општа филозофија; тежишта истраживања: античка филозофија, средњовековна филозофија, нововековна филозофија, немачка филозофија 18. и 19. века и савремена филозофија 19. 20. и 21. века. Убрзо након мог конкурсисања, Етичкој комисији Филозофског факултета поднета је пријава да сам плагирао научни рад који је објављен у зборнику „Етика и истина у време кризе“; издавач Филозофски факултет. Пошто је процедура Етичке комисије у току и пошто припремам одговор на оптужбе, молим Вас за Ваше стручно мишљење да ли та процедура на било који начин може утицати на конкурс за избор асистента, односно на мој евентуални избор у звање асистента на Одељењу за филозофију Филозофског факултета у Београду“.

Имајући у виду да сам поводом суштински истоветног правног питања, 1. јула 2020. године, Факултету организационих наука издао Мишљење број 612-2220/1-20, овим потврђујем да се оно у потпуности односи и на случај подносиоца захтева и преносим га у целости:

„Избор у звање наставника је регулисан Законом о високом образовању, другим релевантним прописима и аутономним актима Универзитета (првенствено Статутом и Правилником о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду). Члан 133 став 4 Статута прописује да лице ком је по доношењу коначне одлуке изречена мера јавне осуде за повреду Кодекса професионалне етике не може стећи звање наставника. Према ставу 5 истог члана, уколико је ова мера изречена лицу које већ има стечено звање наставника, поступак одузимања се спроводи сходно општим актима Универзитета. Члан 5 став 2 Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду понавља одредбу Статута и утврђује да изрицање мере јавне осуде представља препреку за стицање наставничког звања на Универзитету.

Наведени закључак је у складу и са општим правним принципима. Уосталом, треба имати у виду да изрицање мере јавне осуде, према већ поменутом члану 133 став 5 Статута, може довести до одузимања звања наставнику, тако да се не може тврдити да избор у звање лица против ког се води поступак узрокује ненадокнадиву штету. Ако након окончања поступка буде изречена мера јавне осуде, постоји правна могућност покретања поступка одузимања звања. С друге стране, ако би се поступак обуставио иако још није утврђена одговорност лица, његова права би била озбиљно угрожена, а важна правна начела повређена“.

УНИВЕРЗИТЕТСКИ ОМБУДСМАН

проф. др Младен Милошевић

